

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА **№ 0400100525**

за извършен финансов одит на годишния финансов отчет на
Национална служба за охрана за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за финансовия отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания.....	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.....	7
Коригирани неправилни отчитания.....	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	9

Списък на съкращенията

МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
ДДС	Дирекция „Държано съкровище“
ДМА	Дълготраен материален актив
МФ	Министерство на финансите
ДСД	отчетна група „Други сметки и дейности“
ДДС	Данък добавена стойност
ОПР	Отчет за приходите и разходите
ПМС	Постановление на Министерски съвет
НСО	Национална служба за охрана

**ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
ГЕНЕРАЛ-МАЙОР ЕМИЛ ТОНЕВ
НАЧАЛНИК НА
НАЦИОНАЛНАТА СЛУЖБА ЗА ОХРАНА**

Част I. Докладване относно одита на финансовия отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на годишния финансов отчет на Национална служба за охрана, състоящ се от баланс към 31 декември 2024 г., отчет за приходите и разходите, отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Национална служба за охрана към 31 декември 2024 г. и за нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Национална служба за охрана в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-01-005 от 17.02.2025 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на финансовия отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на финансовия отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в

състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че финансовия отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. През 2024 г. от Национална служба за охрана (НСО) са извършени разходи, в размер на 203 223 лв., за текущ ремонт на сграда¹, които са отчетени неправилно по параграф 51-00 „Основен ремонт на ДМА“, вместо по подпараграф 10-30 „Текущ ремонт“. С размера на разходите за текущ ремонт неправилно е увеличена стойността на сградата, призната по сметка 2039 "Други сгради", вместо да бъдат изписани на разход по сметка 6021 "Разходи за текущ ремонт" в отчетна група „Бюджет“.²

На неправилно капитализираните разходи за извършения текущ ремонт на сградата е начислена амортизация за 7 месеца (01.06.2024 г. – 31.12.2024 г.), в размер на 2 667 лв.

За коригиране през следващ отчетен период на неправилно капитализираните разходи и начислената амортизация върху тях, следва да се приложат указанията на МФ, дадени в т. 8.9. от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, във връзка с т. 18 от ДДС № 5 от 2016 г.

Не е спазен чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството за вярното и честното представяне на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложиени в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията за осчетоводяването на разходите (стопанските операции) по сметки и параграфи в съответствие с техния характер, съгласно ЕБК за 2024 г. и СБО, утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 09 от 2023 г. и ДДС № 14 от 2013 г.

С допуснатото неправилно отчитане:

- са завишени шифър 0011 "Сгради" от Актива и шифър 0403 "Изменение на нетните активи за периода" от пасива на Баланса с 200 666 лв.;

- е занижен шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ с 203 333 лв. и е завишен шифър 0603 „Разходи за амортизации“ с 2 667 лв. от Отчета за приходите и разходите;

- е завишен е показателя „Придобиване на други дълготрайни материални активи“ и е занижен показателя „Разходи за издръжка – нефинансови позиции“ от Отчета за касово изпълнение на бюджета с 203 333 лв.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

¹ Демонтаж и монтаж на плочки, гранитогрес, осветителни тела, паркет, первази паркет, циклене, фугиране и лакиране паркет, лакиране дървена дограма и мебели, шпакловка, грундиране и латекс стени, обзавеждане за баня и др.

² ОД № 01

Коригирани неправилни отчитания

1. Закупени през 2023 г. пет броя термални камери, на обща стойност 24 600 лв., са признати неправилно по дебита на сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ в отчетна група „Бюджет“, вместо по сметка 6098 „Други разходи в страната“ в същата отчетна група. Активите е следвало да бъдат капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД“, т.к. активите са предназначени за дейности по осигуряване на отбраната и сигурността.

Не са спазени указанията на министъра на финансите в т.15 и т.16 от ДДС № 8 от 2014 г., във връзка с т. 18 от ДДС №14 от 2013 г., и във връзка с указанията на раздел IV, т.2в от Счетоводната политика на НСО.

Допуснатото неправилно отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на НСО за 2023 г. и е коригирано към 31.12.2024 г.³, като са съставени следните коригиращи счетоводни записвания:

- в отчетна група Бюджет – по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“;

- в отчетна група ДСД - по дебита на сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

2. В предходни отчетни периоди 4 броя матрици, с единични стойности над възприетия от НСО стойностен праг за признаване на ДМА (1000 лв. с ДДС), общо в размер на 13 135 лв., са признати неправилно по сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“, вместо по сметка от група 20 „Дълготрайни материални активи“. На активите не е начислена амортизация за периода от 2017 г. до 2023 г.

Не са спазени указанията на МФ в т.16.16.4. от ДДС №20/2004 г., както и на гл. IV, т.3 от Счетоводната политика на НСО за признаване на разграничим дълготраен материален актив в зависимост от възприетия със СчП стойностен праг за ДМА.

Допуснатото неправилно отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на НСО за 2023 г. и е коригирано към 31.12.2024 г.⁴, като са съставени счетоводни записвания по дебита на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи“ в кореспонденция със сметка 9909 „Активи в употреба, изписани като разход“; по дебита на сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, и е начислена амортизация на активите за периода 01.01.2017 г. до 31.12.2024 г., в размер на 2 506 лв.

3. По Постановление на Министерски съвет (ПМС № 599/15.08.2022 г., допълнено и изменено с ПМС № 989/08.12.2022 г.) от 2022 г., през 2023 г. са постъпили средства, в размер на 3 000 000 лв., във връзка с доставка на 3 броя бронирани леки автомобили от висок клас. Към 31.12.2023 г. сумата е платена на доставчика. Реализираният ангажимент за доставката на автомобилите е в размер на 3 071 664 лв. и не е отписан по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи-наличности“ в кореспонденция със сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане“.

³ ОД 02

⁴ ОД 02

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 1.4.1, от ДДС № 04 от 2010 г. относно отчитане на ангажимента при извършено плащане.

Допуснатото неправилно отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО на НСО за 2023 г. и е коригирано към 31.12.2024 г.⁵.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В подкрепа на констатациите са събрани 02 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 097 от 23.04.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Национална служба за охрана и един за Сметната палата.

⁵ ОД 02

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО 2.25 – За извършена проверка на счетоводните операции, свързани с изпълнение на указанията, дадени с ДДС № 20 от 2004 г. и ДДС № 14 от 2013 г. относно начисляване на провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година, вкл. и като съществени позиции сметки 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“, 6047 „Разходи за провизии за персонал“ и 6048 „Сторнирани разходи за провизии за персонал“ и параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“ в Национална служба за охрана (НСО)	28
02	РД № ГФО 1.26 - за извършена проверка за резултатите и предприетите действия относно установените случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби установени при одита на финансовия отчет за 2023 г. на Национална служба за охрана (НСО) включени в Одитен доклад № № 0400104924 във връзка с финансов одит на годишния финансов отчет на НСО за 2024 г.	28